

Arkivsak: 19/00986-2

Saksdokumenter:

Rapport nr. 12/2019 **Berit Hagen Agøy**
Rapport fra rådsmøte i Samarbeidsrådet for Kristne Kirker i
Barentsregionen (SKKB) 2.-5. september 2019 i Narvik

Nytt fra den verdensvide kirke – Økumenisk samarbeid i Norden

Sammendrag

Vedlagt følger Rapport fra rådsmøte i SKKB 2.-5. september 2019.

Forslag til vedtak

Mellomkirkelig råd tar saken og Rapport fra rådsmøte i Samarbeidsrådet for Kristne Kirker i Barentsregionen 2.-5. september 2019 i Narvik til orientering.

Rapport fra rådsmøte i Samarbeidsrådet for Kristne Kirker i Barentsregionen (SKKB), 2.-5. september 2019 i Narvik
v/Berit Hagen Agøy

Samarbeidsrådet for Kristne Kirker i Barentsregionen (SKKB) er tuftet på at folk på Nordkalotten har et spesielt fellesskap som knytter dem sammen. Dette er områder hvor landegrensene historisk har vært flytende, og hvor ulike språkgrupper har vandret om hverandre. En barsk natur, kulturmøter og tro har knyttet folk sammen, uavhengig av nasjonale myndigheters skiftende politikk.

SKKB ble etablert i 1996 på initiativ fra Nord-Hålogaland bispedømme som et regionalt samarbeid mellom de nordligste bispedømmene i de lutherske kirkene i Norge, Sverige og Finland og Den russisk-ortodokse kirke i Russland. Senere har flere bispedømmer og kirker sluttet seg til.

SKKBs formål er å:

- Fremme forståelse for kirkelig samarbeid innen Barentsregionen
- Fremme kontakt og fellesskap mellom kirkene i regionen på forskjellig nivå
- Være et kontaktforum for regionens kirker, der en kan informere om og drøfte saker som har felles interesse
- Være et forum for felles interesseområder i samvirke med andre

Disse er med i SKKB:

Russland: Arkhangelsk & Kholmogory stift av Den russisk-ortodokse kirke

Russland: Petrosavodsk & Karelen stift av Den russisk-ortodokse kirke

Russland: Ingermannlands lutherske kirke

Norge: Nord-Hålogaland bispedømme

Norge: Sør-Hålogaland bispedømme

Sverige: Svenska kyrkan, Luleå stift

Finland: Finska ortodoxa kyrkan, Oulu stift

Finland: Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, Oulu stift

Mellomkirkelig råd var involvert i etableringen av SKKB i 1996, og MKRs generalsekretær deltar på rådsmøtene som observatør om hun har anledning. Også representanter fra nasjonalt nivå fra den svenske og finske lutherske kirken deltar på rådsmøtene. SKKB har observatørstatus i Barentsrådet.

SKKB samles årlig til rådsmøte hvor biskopene og representantene fra hvert bispedømme/stift deltar. Rådet ledes for tiden av biskop Olav Øygard, og styreleder er Niilo Pesonen fra Oulo stift i Den lutherske finske kirken. Begge disse ble gjenvalgt på årets rådsmøte. Brita Bye fra Sør-Hålogaland sitter også i styret, mens Heidi Nordbye fra Nord-Hålogaland er vara.

Rådsmøtet i Narvik

Rådet møttes til sitt årlige møte 2.-5. september i Narvik, med Sør-Hålogaland bispedømme som vertskap.

Året tema var fred

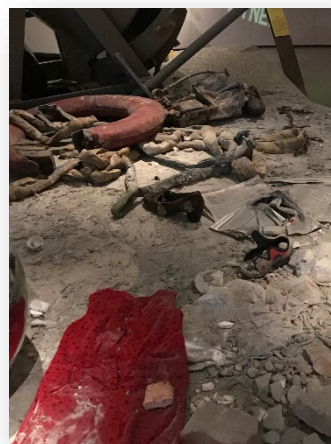
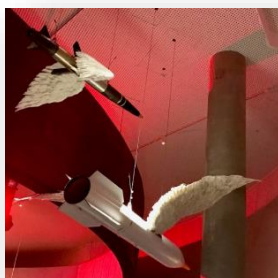
I forbindelse med rådsmøtet ble det arrangert et åpent seminar «Fredsarbeid – en kirkelig oppgave». Berit Hagen Agøy holdt hovedinnledningen der hun fortalte om økumenisk fredsarbeid og gav eksempler på hvorledes Mellomkirkelig råd er engasjert i fredsarbeid. (Power Point er vedlagt).

Det var responser fra ulike land:

- Biskop Olav Øygard, Nord Hålogaland bispedømme: «Kirkens forsoningsarbeid i møte med samisk og kvensk kirkeliv»
- Fader Michael, Murmansk ortodokse stift: «Hva forstår Den russisk-ortodokse kirke med begrepet fred – og internasjonalt samarbeid?»
- Biskop Jukka Keskitalo, Oulu lutherske stift: "Kirkens fredsarbeid fra et finsk (luthersk) perspektiv»
- Metropolitt Elia, Oulu ortodokse stift: «Hvordan er det å leve sammen som folk og kirker i Finland i spenningen mellom øst og vest?»
- Biskop Åsa Nystrøm, Luleå lutherske stift: «Fred og menneskerettigheter - Svenska Kyrkans fredsarbeid»

Seminaret ble svært interessant og gav innsiktsfulle perspektiver om de nordiske kirkenes rolle under den kalde krigen, med Sovjetunionen som nabo, og om hva vi utfordres på i dag. Det ble også tydelig at man i ortodoks tradisjon vektlegger sterkere at fred har en åndelig side og handler om menneskeverd og relasjonen til Gud, mens de skandinaviske kirkene i større grad referer til aktuelle politiske utfordringer og kirkens samfunnsoppdrag.

Vi fikk omvisning i museet i Narvik med utstillingen om 2. verdenskrig, og det var finsk-ortodoks fredsbønn i Fredskapellet.

Rådsmøtesaker:

Ved siden av ordinære årsmøtesaker, som årsmelding, regnskap og valg, drøftet rådet ny virksomhetsplan for 2020. Rådet arbeider innenfor disse områdene:

1. Kontakter og møter

- Vennskapsmenigheter (mest aktuelt for menigheter som ligger nær grensen)
- Kontakt og besøk mellom biskopene
- Styrke ungdoms deltakelse i SKKB.
- Fellesreise for å feire ortodoks påske

2. Miljø

- Kontakt med European Christian Environment Network (ECEN)
- «Future life in Artic - The Impact of Climate Change, Religious and Indigenous Perspectives - urfolkskonferanse i Canada 2021
- Samarbeid med Det arktiske rådet

3. Diakonalt og sosialt arbeid

- Det kom forslag om at diakoni skal være tema på neste årsmøte i 2020.

4. Urfolk

- Samiske kirkedager i Inari, Finland, 18.-20. juni 2021
- «Future life in Artic - jf. pkt. om miljø

5. Undervisning og forskning

- Styret arbeidet med mulige prosjekt

6. Pilegrimsarbeid

- Oppfølging av pilegrimsseminaret i Kirkenes i 2019

7. Fredsarbeid

- Oppfølging a av fredsseminaret på rådsmøtet i 2019

Rådsmøte 2020 blir i Luleå stift, 8.-11. september.

Kommentar

SKKB er et unikt og svært viktig regionalt samarbeid fordi det holder kontakten mellom de nordiske lutherske kirkene og Den russisk-ortodokse kirke åpen. Det er viktig at MKR støtter dette samarbeidet, også økonomisk, slik vi nå gjør med kr. 100 000 til hvert av de to bispedømmene våre som deltar i samarbeidet.

SKKM har vært bispestyrt og svært avhengig av gode relasjoner mellom biskopene. Med flere nye biskoper er dette endret, og jeg opplever nå et bredere eierskap til SKKB og mer oppmerksomhet på at SKKB handler om relasjoner mellom kirker og menigheter. Møteformen oppleves som mindre hierarkisk og høytidelig enn for noen år siden, og samtalen er åpnere.

Det er fortsatt utfordringer med å få et større eierskap til SKKB i lokale menigheter, og en er opptatt av å engasjere flere ungdommer i arbeidet.

Klima og urfolk har blitt et tydeligere tema de siste par årene.

Ingen russiske biskoper deltok på møtet i Narvik. Det lutherske kirken i Russland var heller ikke til stede i år på grunn av et eget arrangement. Hvorfor de ortodokse biskopene uteble, kan en lure på. Offisielt var de på reiser. SKKB er avhengig av oppslutning fra Den russisk-ortodokse kirke, om ikke dette skal reduseres til et nordisk samarbeid. Det unike har vært relasjonen til Russland, og det er svært viktig at den fortsetter.

Til slutt – stor takk til SKKB som inviterer med MKRs generalsekretær på rådsmøtene. Dette er noe jeg setter stor pris på, og det er alltid veldig hyggelig å få være med på disse møtene!